

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/e-booki/182100,I-Krajowy-Zjazd-Delegatow-NSZZ-Solidarnosc-Stenogramy-t-1-I-tura.html>
27.02.2026, 11:34

I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”. Stenogramy, t. 1 - I tura

[e-Book](#)

Do pobrania:

[I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”. Stenogramy.](#)

[t. 1 - I tura \(epub\) \(epub, 3.91 MB\)](#)

[I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”. Stenogramy.](#)

[t. 1 - I tura \(mobi\) \(mobi, 3.48 MB\)](#)

Opis

I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”. Stenogramy, t. 1 - I tura, opracowanie i redakcja Grzegorz Majchrzak, Jan Marek Owsinski, wstęp Bartosz Kaliski, Warszawa 2011, 1072 s. ISBN: 978-83-8229-735-5 (EPUB)

ISBN: 978-83-8229-736-2 (MOBI)

Współwydawca: Stowarzyszenie „Archiwum Solidarności”

Dodatek do książki stanowią dwie płyty:

1. I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”. Nagrania, t. 1 - I tura
2. I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność”. „Biuletyn Zjazdowy”, nr 1, 2, 3

I Krajowy Zjazd Delegatów NSZZ „Solidarność” odbył się w dwu turach (w dniach 5-10 września oraz 26 września - 7 października 1981 r.) w Gdańsku, w hali sportowo-widowiskowej „Olivia”. Wydarzenie to, żywe do dziś we wspomnieniach setek jego uczestników, pozostawiło po sobie wiele dokumentów. Wśród najważniejszych wskazać należy niewątpliwie prezentowany w niniejszym tomie pełny stenogram obrad, znany dotychczas jedynie z wyciągów, omówień i skrótów, publikowanych przez prasę związkową jeszcze w trakcie zjazdu.

Trzydzieści lat temu świadkowie i uczestnicy I KZD mieli świadomość obserwowania czegoś wyjątkowego, udziału w wielkim święcie demokracji i wolności, i to nie tylko z uwagi na jego skalę i medialną oprawę. Również ci, którzy nie obserwowali zjazdu bezpośrednio i śledzili go z oddali, pozostawali pod wielkim wrażeniem wagi obrad związkowej konstytuancy, mając poczucie, że oto po raz pierwszy od dawna obradują nie „oni”, lecz „swoi”.

SPIS TREŚCI

Bartosz Kaliski - ZJAZD „SOLIDARNOŚCI” - FAKTY I KONTEKSTY

WPROWADZENIE

NOTA EDYTORSKA

STENOGRAMY OBRAD I TURY I KRAJOWEGO ZJAZDU DELEGATÓW NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Plan sali obrad

Pierwszy dzień obrad I tury I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” - 5 września 1981 r.

- Otwarcie obrad – przemówienie Lecha Wałęsy
- Wybór Komisji Skrutacyjnej do Głosowań Jawnych
- Sposób zliczania głosów w głosowaniu jawnym
- Wybór Prezydium Zjazdu
- Wybór przewodniczącego Prezydium I KZD
- Przyjęcie formuły głosowań jawnych, wybór Komisji Mandatowo-Wyborczej
- Wystąpienie ministra Stanisława Cioska – rządowe posłanie do I KZD
- Wystąpienia przedstawicieli międzynarodowych central związkowych
- Uchwała I KZD w sprawie zwiększenia nakładu „Tygodnika Solidarność”
- Wystąpienia przedstawicieli zagranicznych związków zawodowych
- Ukonstytuowanie się Komisji Mandatowo-Wyborczej, komunikat nr 1 komisji
- Sprawa konfliktu olsztyńskiego
- Głosowanie nad tekstem teleksu delegatów I KZD do załogi Olsztyńskich Zakładów Graficznych
- Ustalenie porządku obrad
- Określenie kworum
- Wystąpienie Jana Kułaja – przewodniczącego NSZZ RI „Solidarność”
- Wystąpienia przedstawicieli zagranicznych związków zawodowych
- Konferencja prasowa rzecznika prasowego KKP
- Wybór rzecznika prasowego I KZD, sprawa udostępniania materiałów z I KZD TVP
- Sprawa dopuszczenia ekip TVP do zjazdu
- Komunikat Krajowej Komisji Wyborczej
- Protokół Komisji Mandatowo-Wyborczej 5 września 1981 r.
- Przyjęcie porządku obrad I tury I KZD
- Wybór Komisji Uchwał i Wniosków
- Zatwierdzenie regulaminu obrad I KZD
- Głosowanie nad sposobem przyjęcia regulaminu, przyjęcie rozdziału I regulaminu obrad
- Przyjęcie rozdziału II regulaminu obrad
- Przyjęcie rozdziału III regulaminu obrad
- Przyjęcie rozdziału IV regulaminu obrad
- Ukonstytuowanie się Komisji Uchwał i Wniosków
- Przyjęcie rozdziału V regulaminu obrad
- Sprawa oświadczenia Regionu Bydgoskiego dotyczącego umorzenia sprawy bydgoskiej
- Wybór Komisji Statutowej

Drugi dzień obrad I tury I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” – 6 września 1981 r.

- Informacja o porządku obrad drugiego dnia I tury I KZD, wybór Komisji Statutowej
- Powołanie Komisji Statutowej
- Sprawa spornego zapisu w regulaminie obrad dotyczącego liczby głosów niezbędnych do odwoływania przyjętych uchwał
- Uchwała w sprawie włączenia kazania ks. Józefa Tischnera do dokumentów zjazdu
- Wybór Komisji Statutowej, ustalenie liczebności komisji
- Zaproszenie przedstawicieli Związku Literatów Polskich na zjazd
- Wystąpienie przedstawiciela austriackich związków zawodowych
- Sprawozdanie Krajowej Komisji Porozumiewawczej
- Kwestia umorzenia śledztwa w sprawie bydgoskiej
- Wystąpienie przedstawiciela duńskich związków zawodowych
- Propozycje uchwał zjazdu przedstawione przez Komisję Uchwał i Wniosków
- Wystąpienie Andrzeja Wajdy

- Wystąpienie przedstawiciela japońskich związków zawodowych
- Protokół nr 2 i komunikat nr 2 Komisji Mandatowo-Wyborczej, w tym sprawa 4 mandatów Regionu Zielona Góra
- Wystąpienie Stanisława Matyi
- Powołanie Komisji Programowej
- Dyskusja programowa i nad sprawozdaniem KKP
- Wystąpienie przedstawiciela jugosłowiańskich związków zawodowych
- Dyskusja programowa i nad sprawozdaniem KKP – ciąg dalszy
- Powoływanie Komisji Programowej
- Ukonstytuowanie się Komisji Statutowej, tryb pracy nad zmianami w statucie
- Głosowanie dotyczące odbierania głosu mówcy przez podnoszenie mandatów
- Wystąpienie przedstawiciela niemieckich związków zawodowych
- Odpowiedź Wałęsy na zarzut, że nie uczestniczy w obradach KZD
- Dyskusja programowa i nad sprawozdaniem KKP – ciąg dalszy
- Wystąpienie Jerzego Rogali-Lewickiego – NSZZ „Solidarność” Rzemiosła Indywidualnego
- Przedstawienie projektów uchwał przez Komisję Uchwał i Wniosków
- Wystąpienie przedstawiciela szwedzkich związków zawodowych
- Wystąpienie Stefana Bratkowskiego
- Sprawa mszy polowej w Hali „Olivia”
- Projekty uchwał przedstawione przez Komisję Uchwał i Wniosków
- Komunikat Komisji Programowej
- Sprawa mszy polowej w Hali „Olivia” – ciąg dalszy
- Wystąpienie Klemensa Szaniawskiego
- Projekt uchwały o samorządzie przedstawiony przez Komisję Uchwał i Wniosków

Trzeci dzień obrad I tury I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” – 7 września 1981 r.

- Porządek obrad, propozycja trybu obrad nad zmianami w statucie
- Przedstawienie trybu pracy nad statutem przez Komisję Statutową
- Przedstawienie trybu pracy Komisji Programowej
- Dyskusja i głosowanie dotyczące ankiety przygotowanej przez Komisję Statutową
- Propozycje uchwał przygotowane przez Komisję Uchwał i Wniosków
- Ciąg dalszy dyskusji nad ankietą przygotowaną przez Komisję Statutową
- Sprawa preambuły statutu
- Przedstawienie dwóch projektów uchwały w sprawie samorządu i dyskusja nad nimi
- Komunikat Komisji Uchwał i Wniosków w sprawie uchwały o samorządzie – dyskusja
- Protokół nr 3 Komisji Mandatowo-Wyborczej
- Propozycje uchwał przedstawione przez Komisję Uchwał i Wniosków, w tym sprawa 13. zespołu Komisji Programowej
- Ciąg dalszy dyskusji nad statutem
- Koniec dyskusji nad ankietą przygotowaną przez Komisję Statutową, autopoprawki komisji, głosowanie
- Głosowanie dotyczące liczby zespołów problemowych Komisji Programowej, sprawa 13. zespołu
- Konferencja prasowa rzecznika prasowego I KZD
- Przyjęcie sprawozdania Krajowej Komisji Wyborczej
- Prezentacja proponowanego trybu pracy Komisji Programowej
- Ciąg dalszy głosowania dotyczącego ankiety Komisji Statutowej

Czwarty dzień obrad I tury I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” – 8 września 1981

r.

- Przedstawienie projektów uchwał przez Komisję Uchwał i Wniosków
- Uchwała dotycząca samorządów pracowniczych
- Dyskusja dotycząca przygotowania wstępnych tez programowych
- Głosowanie dotyczące Posłania
- Informacja prasowa rzecznika prasowego I KZD
- Protokół nr 4 Komisji Mandatowo-Wyborczej
- Ustalenie porządku dalszej części obrad I tury i zasad prowadzenia obrad
- Projekty uchwał przedstawione przez Komisję Uchwał i Wniosków
- Ciąg dalszy dyskusji programowej – stanowiska regionów
- Projekty uchwał przedstawione przez Komisję Uchwał i Wniosków
- Ciąg dalszy dyskusji programowej – stanowiska regionów
- Uzupełnienie procedury przyjmowania uchwał zjazdu
- Projekty uchwał oraz deklaracji I KZD
- Sprawa autorstwa Posłania
- Ciąg dalszy dyskusji programowej – wystąpienia przedstawicieli regionów

Piąty dzień obrad I tury I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” – 9 września 1981 r.

- Przedstawienie trybu pracy nad zmianami w statucie
- Dyskusja nad zmianami w statucie, sprawa załącznika
- Przedstawienie zasad pracy Komisji Statutowej, dyskusja nad zmianami w rozdziale I statutu
- Głosowanie dotyczące rozdziału I statutu
- Dyskusja nad zmianami w rozdziałach II i III statutu
- Głosowanie dotyczące poprawek i wariantów statutu zgłoszonych z sali
- Sprawa tajnego głosowania dotyczącego łączenia stanowisk przewodniczącego różnych szczebli
- Informacja prasowa rzecznika I KZD
- Sprawa powołania Komisji Skrutacyjnej do Głosowań Tajnych
- Głosowanie dotyczące poprawek do rozdziałów II i III statutu
- Dyskusja nad rozdziałem IV statutu
- Przedstawienie przez Komisję Statutową poprawek do rozdziału IV statutu
- Dyskusja nad poprawkami do rozdziału IV statutu
- Prezentacja i głosowanie dotyczące zgłoszonych z sali propozycji dodatkowych wariantów zapisów rozdziału IV
- Głosowanie sondażowe dotyczące poprawek do rozdziału IV
- Głosowania dotyczące pięciu wariantów zmian w rozdziale IV statutu
- Komunikat o rozpoczęciu pracy przez TV BIPS
- Głosowanie sondażowe wariantów zapisów statutu dotyczących trybu wyboru Prezydium KK
- Głosowanie sondażowe wariantów zapisów statutu dotyczących Komisji Rewizyjnych
- Głosowanie sondażowe wariantów zapisów statutu dotyczących kadencji i sposobów zwoływania zjazdu krajowego i zjazdów regionalnych
- Zawieszenie głosowań dotyczących zmian w rozdziale IV statutu, przedstawienie propozycji zmian w rozdziałach V i VI
- Przedstawienie propozycji zmian w rozdziałach VII i VIII statutu
- Dyskusja nad propozycjami zmian w rozdziałach V, VI, VII, VIII i IX statutu
- Powrót do dyskusji nad paragrafem 13 statutu, czyli sprawą chłoporobotników
- Prezentacja i głosowanie zmian w paragrafach 29, 30, 31 statutu dotyczących sekcji branżowych

- Przypomnienie trybu głosowania nad zmianami w statucie, powołanie Komisji Skrutacyjnej do Głosowań Tajnych
- Autopoprawki Komisji Statutowej do rozdziału V statutu
- Autopoprawki Komisji Statutowej do rozdziału VI statutu
- Autopoprawki Komisji Statutowej do rozdziałów VII i VIII statutu
- Głosowanie sondażowe nad zapisem w statucie dotyczącym statusu prasy związkowej
- Głosowania sondażowe dotyczące wariantów zmian do rozdziału VIII statutu

Szósty dzień obrad I tury I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” – 10 września 1981 r.

- Informacja prasowa rzecznika prasowego I KZD, próba policzenia delegatów będących etatowymi pracownikami związku
- Wnioski Komisji Statutowej dotyczące statutu
- Komisja Statutowa przejmuje prowadzenie obrad
- Dyskusja nad wnioskami Komisji Statutowej dotyczącymi wyboru wiceprzewodniczących KK oraz niełączenia funkcji
- Głosowanie dotyczące poprawek do rozdziału IV statutu
- Protokół nr 6 Komisji Mandatowo-Wyborczej
- Pierwsze czytanie projektu uchwały dotyczącej samorządu terytorialnego
- Drugie czytanie deklaracji I KZD
- Dyskusja nad paragrafem 9 pkt 10 statutu
- Głosowanie nad zmianami w rozdziale V statutu
- Głosowanie nad zmianami w rozdziale VI statutu
- Głosowanie nad zmianami w rozdziale VII statutu
- Kwestia uprawnień Komisji Krajowej do ogłaszania strajku ogólnopolskiego
- Głosowanie nad zmianami w rozdziale VIII statutu
- Kwestia głosowań tajnych w sprawie łączenia funkcji i w sprawie załącznika do statutu
- Propozycje uchwał w sprawie reglamentacji artykułów deficytowych, samorządu terytorialnego oraz trybu wydawania paszportów i podwójnego obywatelstwa
- Wniosek o ponowne głosowanie nad paragrafem 36 statutu i wprowadzenie sformułowania: „prasa związkowa jest niezależna”
- Wniosek o wybranie na wstępie II tury zjazdu nowego prezydium i nowej Komisji Uchwał i Wniosków
- Kwestia przygotowania ordynacji wyborczej na II turę zjazdu
- Wnioski formalne
- Dyskusja nad deklaracją o podstawowych celach związku
- Drugie czytanie uchwały w sprawie reglamentacji artykułów deficytowych
- Uchwała – apel do zarządów regionów w sprawie ratyfikacji statutu
- Dyskusja dotycząca uchwały w sprawie oświaty
- Powrót do sprawy deklaracji o podstawowych celach związku
- Wystąpienie Lecha Wałęsy kończące obrady I tury I KZD
- Konferencja prasowa po I turze I KZD w głównej Hali „Olivia”

Jan Marek Owsiański – KALENDARIUM

STATUT NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

UCHWAŁA PROGRAMOWA I KZD Z ANEKSEM

DOKUMENTY I TURY ZJAZDU

WYKAZ SKRÓTÓW

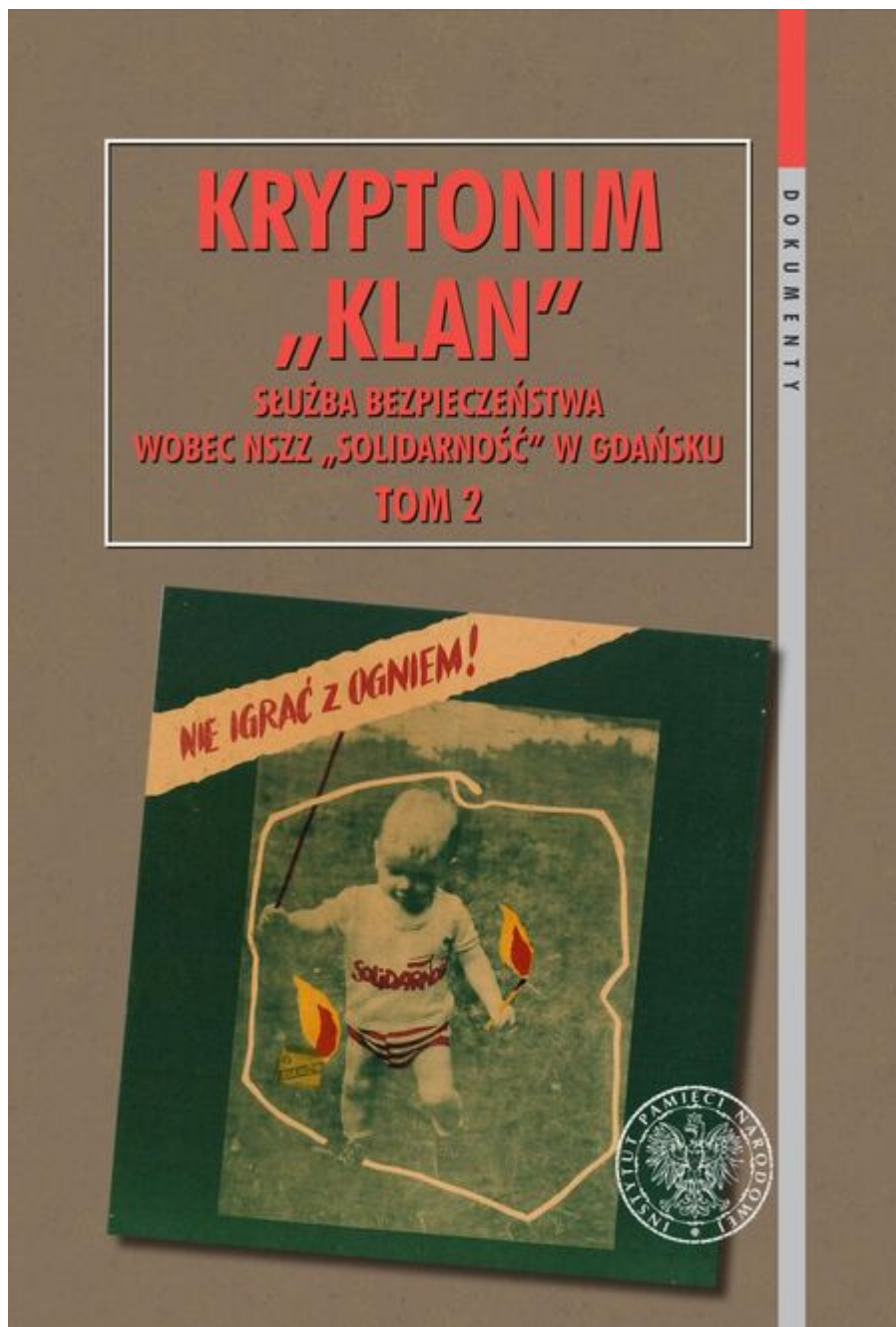
INDEKS OSÓB

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

[Zobacz inne publikacje](#)

[wstecz](#)

e-Book

Kryptonim „Klan”. Służba Bezpieczeństwa wobec NSZZ „Solidarność” w Gdańsku, t. 2: I Krajowy Zjazd Delegatów

MINISTERSTWO SPRAW WEWNĘTRZNYCH

KRYPTONIM „KLAN”

SŁUŻBA BEZPIECZEŃSTWA
WOBEC NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” W GDAŃSKU

TOM I

SPRAWA OBIEKTOWA
KLAN

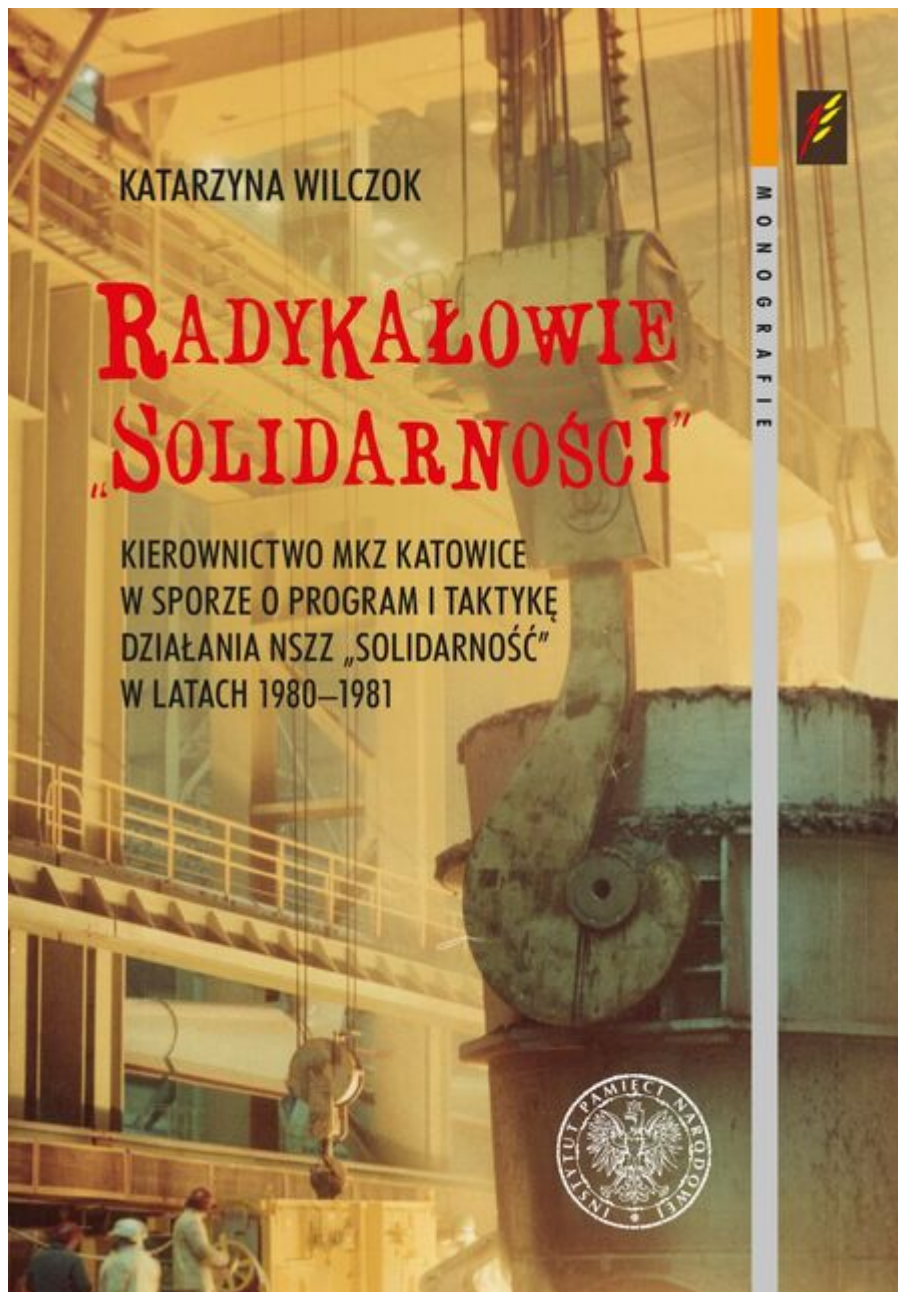

WARSZAWA – GDAŃSK 2010

DOKUMENTY

e-Book

Kryptonim „Klan”. Służba Bezpieczeństwa wobec NSZZ „Solidarność” w Gdańsku, tom 1: wrzesień 1980 - wrzesień 1981

e-Book

Radykałowie „Solidarności”. Kierownictwo MKZ Katowice w sporze o program i taktykę działania NSZZ „Solidarność” w latach 1980-1981

ARKADIUSZ KAZAŃSKI

„MAMY WRESZCIE NIEZALEŻNE, SAMORZĄDNE ZWIĄZKI ZAWODOWE!”

DZIEJE REGIONU GDAŃSKIEGO NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”
(1980–1981)

Książka

„Mamy wreszcie niezależne, samorządne związki zawodowe!”. Dzieje Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność” (1980–1981)

[dalej](#)